

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Держнаглядохоронпраці України
від 26.10.2004 р. № 236

НПАОП 10.0-5.10-04

ІНСТРУКЦІЯ ЗІ СКЛАДАННЯ ВЕНТИЛЯЦІЙНИХ ПЛАНІВ

До п. 3.7.1 Правил безпеки у вугільних шахтах

1. Вентиляційний план шахти повинен складатися зі схеми вентиляції, пояснювальної записки, заходів щодо забезпечення провітрювання шахти та схеми вентиляційних з'єднань.

На шахтах, які використовують для розрахунку вентиляції електронно-обчислювальні машини (далі – ЕОМ), наявність схеми вентиляційних з'єднань не обов'язкова.

2. Схема вентиляції складається по шахті в цілому. При розробці одного пласта схема може бути виконана на копії плану гірничих виробок.

3. На схему вентиляції повинні бути нанесені умовними позначками, вказаними в додатку до цієї Інструкції:

а) вентилятори головних і допоміжних вентиляційних установок із зазначенням їх типу, подачі й тиску, можливості реверсування;

б) стаціонарні й тимчасові підземні дегазаційні установки, дегазаційні газопроводи та свердловини, пробурені з поверхні;

в) повітроохолоджувальні пристрої із зазначенням їх типу та холодопродуктивності;

г) калориферні установки із зазначенням типу калориферів і поверхні нагріву;

г) напрямок свіжого вентиляційного струменя – червоними стрілками і відпрацьованого – синіми;

д) вентиляційні пристрої: перемички, кросинги, вентиляційні та пожежні двері; місця вимірів кількості повітря із зазначенням витрати повітря, площі поперечного перерізу виробки, швидкості повітря;

е) вентилятори місцевого провітрювання (далі – ВМП) із зазначенням їх типу й подачі, пиловідсмоктувальні установки, газовідсмоктувальні вентилятори;

є) водяні (сланцеві) заслони; завіси та пиловловлювальні жалюзійні перегородки;

ж) телефони;

з) датчики стаціонарної автоматичної апаратури контролю вмісту метану, оксиду вуглецю та витрати повітря;

и) автоматична система локалізації спалахів метану (СЛСА).

4. На схемі вентиляції повинно бути вказано:

а) фактична витрата повітря, що надходить до шахти, на крила, горизонти, дільниці, до очисних виробок, до камер, до вибоїв тупикових виробок, а також до місць установлення ВМП; фактичні швидкості повітря в очисних і тупикових виробках;

б) фактична витрата вихідного повітря із шахти, крил, горизонтів, дільниць та очисних виробок;

в) фактична витрата повітря на початку та у кінці горизонтальних і похилих виробок для визначення втрат повітря;

г) розрахункова витрата повітря для очисних і тупикових виробок, виїмкових дільниць, камер, місць встановлення ВМП. Розрахункова витрата повітря наноситься червоним кольором, а фактична – чорним із зазначенням дати вимірів;

д) номери сланцевих заслонів, ізолюючих перемичок і вентиляційних шлюзів.

5. У таблиці на схемі вентиляції повинні наводитися:

а) категорія шахти за газом;

б) небезпека за пилом;

в) абсолютна багатогазовість шахти, $\text{м}^3/\text{хв.}$;

г) відносна багатогазовість, $\text{м}^3/\text{т}$;

г) загальна витрата повітря (фактична й розрахункова), що надходить до шахти;

д) втрати повітря: зовнішні – у процентах від подачі вентиляторів та внутрішні – у процентах від витрати повітря, що надходить у шахту.

6. Пояснювальна записка до вентиляційного плану складається один раз на рік. У ній наводяться:

а) перелік пластів вугілля, схильних до самозапалювання, небезпечних за гірничими ударами, небезпечних за пилом, небезпечних за суфлярними виділеннями та небезпечних за раптовими викидами вугілля й газу;

б) спосіб і схема провітрювання шахти;

в) типи вентиляторів (робочих і резервних), головних і допоміжних вентиляційних установок, їх фактична подача й тиск, а також максимально можлива подача під час роботи на дану сіть, швидкість обертання робочих коліс, кути встановлення лопаток (для осьових вентиляторів), технічний стан вентиляторів, можливість реверсування;

г) наявність дегазаційної установки, тип вакуум-насосів, їх кількість, подача та витрата відсмоктуваного метану;

г) кількість і типи ВМП;

д) кількість очисних виробок, провітрюваних послідовно (з двох лав, провітрюваних послідовно, враховується тільки друга);

е) кількість випадків загазування виїмкових дільниць і тупикових виробок за рік; аналіз причин загазування та ефективності застосовуваних заходів;

е) список наявних вимірювальних приладів та їх потреба;

ж) перелік виробок, небезпечних за раптовими проривами метану із підшви.

7. Заходи щодо забезпечення провітрювання шахти складаються на рік із розбивкою по кварталах відповідно до виробничої програми розвитку гірничих робіт. Основою для розробки заходів є результати оцінки стану провітрювання, яка провадиться відповідно до Посібника з проектування вентиляції вугільних шахт (ДНАОП 1.1.30–6.09–93), затвердженим наказом Держнаглядохоронпраці від 20.12.93 №131 .

Розрахунок кількості повітря провадиться один раз на рік і коригується у разі кожної зміни геологічних і гірничотехнічних умов.

Під час розробки заходів щодо забезпечення провітрювання шахти у випадку необхідності слід передбачати:

а) розділення основного струменя свіжого повітря на окремі паралельні струмені для відокремленого провітрювання очисних і тупикових виробок;

...

[Завантажити повний текст документа](#)